

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursurile declarate de Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, în cadrul procesului de insolvență a Societății pe Acțiuni „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La 07 octombrie 2015 ÎS „Centrul Informațional Agricol” s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere privind separarea bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2, cu suprafața de 168 m.p., a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din masa debitoare a SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”.

În motivarea cererii a indicat că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.638 din 29.08.2012, ÎS „Centrul Informațional Agricol” a fost reorganizat, prin absorbția ÎS „Centru Republican de Informație și Calcul pentru Colectarea și Prelucrarea Cerealelor”.

Întru executarea hotărârii menționate, în baza ordinului nr. 139 din 14.09.2012 al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, prin actul de primire-predare din 01.02.2013 s-a efectuat transmiterea patrimoniului către ÎS „Centrul Informațional Agricol” de la ÎS „Centru Republican de Informație și Calcul pentru Colectarea și Prelucrarea Cerealelor”.

Prin procesul-verbal al ședinței comisiei de reorganizare s-au indicat mijloacele fixe transmise, printre care și clădirea ÎS „Centru Republican de Informație și Calcul pentru Colectarea și Prelucrarea Cerealelor” cu costul inițial

478 072,7 și încăperile auxiliare cu costul inițial 82 821,00 lei, amplasate în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2.

Potrivit pct.7 din Hotărârea Guvernului nr.638 din 29.08.2012, Agenția Relații Funciare și Cadastru avea obligația de a opera modificările necesare în documentele cadastrale, cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor statului.

Prin scrisoarea cu nr. 10-5/2-53 din 30.07.2013 ÎS „Centrul Informațional Agricol” a solicitat de la Oficiul Teritorial Chișinău, înregistrarea bunului imobil în Registrul bunurilor imobile, la care de către OCT Chișinău s-a solicitat prezentarea de la SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, acordul privind excluderea din planul geometric a bunului imobil cu nr. cadastral 0100.302.106.53, pentru a fi posibil de a atribui un nou număr cadastral și a înregistra imobilul.

Ca urmare, ÎS „Centrul Informațional Agricol” a solicitat de la „Centru Republican de Informație și Calcul pentru Colectarea și Prelucrarea Cerealelor” acordul excluderii din planul geometric a bunului imobil cu nr. cadastral 0100302.106.53, cu suprafața la sol de 168,1/3 m.p. a clădirii administrative, care este luat la balanță din anul 1976 și înregistrat în toate instanțele în afară de OCT Chișinău, din lipsa surselor financiare pentru plata serviciilor de evaluare a imobilului, care și-a exprimat acordul prin scrisoarea nr. 12 din 15.01.2014.

Ulterior, a înaintat repetat cerere către organul cadastral pentru înregistrarea dreptului, însă la data de 06 octombrie 2014 a primit refuz cu motivarea că, construcția cu numărul cadastral 0100302.106.53 se află sub interdicție în temeiul încheierii executorului judecătoresc nr.056-368/2014 din 11.07.2014 și preavizului nr.823 din 07.10.2013 înaintat de către creditorul gajist SA „Avicola Bucovăț”.

Prin scrisoarea executorului judecătoresc nr.056- 368/2014 a fost informat că, în privința debitorului „Centru Republican de Informație și Calcul pentru Colectarea și Prelucrarea Cerealelor” a fost intentat procesul de insolvență, iar procedura de executare a fost suspendată, conform art.78 alin.(1) lit. d) din Codul de Executare, iar SA „Avicola Bucovăț” a informat că în privința bunului imobil în cauză a fost validat ca creditor garantat cu drepturile de preferință/prioritate față de ceilalți creditori.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind separarea bunului din masa debitoare (f.d. 131-135).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 s-a admis recursul declarat de ÎS „Centrul Informațional Agricol”, s-a casat hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 și s-a remis pricina la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecare, în alt complet de judecată (f.d.150-154).

La rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 octombrie 2016 a atras în calitate de intervenient accesoriu de partea ÎS „Centrul Informațional Agricol” - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (f.d. 167-168).

Pe parcursul examinării pricinii, la 26 ianuarie 2017, ÎS „Centrul Informațional Agricol” a depus o cerere suplimentară de concretizare a cerințelor, solicitând recunoașterea dreptului de proprietate a statului asupra unei cote părți din bunul imobil cu nr. cadastral 0100302.106.53, formarea prin separare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53, desemnarea unui expert din cadrul oficiului cadastral teritorial pentru elaborarea variantelor de divizare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53, separarea bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din masa debitoare a SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, obligarea Agenției Relații Funciare și Cadastru de a înregistra în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a statului asupra bunului imobil nou format, iar dreptul de gestiune după ÎS „Centrul Informațional Agricol” și emiterea încheierii de ridicare a interdicției aplicate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2, aflat în gestiunea economică a ÎS „Centrul Informațional Agricol” (f.d. 180-183).

Rejudecând pricina, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017 s-a restituit cererea ÎS „Centrul Informațional Agricol” prin care s-a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate a statului asupra unei cote-părți din bunul imobil cu nr. cadastral 0100302.106.53, formarea prin separare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53, desemnarea unui expert din cadrul oficiului cadastral teritorial pentru elaborarea variantelor de divizare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53, obligarea Agenției Relații Funciare și Cadastru de a înregistra în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a statului asupra bunului imobil nou format, iar dreptul de gestiune după ÎS „Centrul Informațional Agricol” și emiterea încheierii de ridicare a interdicției aplicate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2, aflat în gestiunea economică a ÎS „Centrul Informațional Agricol” (f.d. 203-205).

În motivarea încheierii, instanța de insolvabilitate a invocat prevederile art. 5 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 și art. art. 33 alin. (1) și 170 alin. (1) lit. b) și f) CPC, menționând că, pe lângă cererea de separare a bunurilor din masa debitoare, mai conține și alte capete de cereri distincte, ceea ce țin de recunoașterea dreptului de proprietate, iar prin urmare, instanța nu este competentă să judece pricina.

Considerând ilegală încheierea instanței de insolvabilitate, la 01 februarie 2017 și respectiv la 08 februarie 2017, în termenul prevăzut de lege, ÎS „Centrul Informațional Agricol” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 213-214, 218-220).

În motivarea recursului a invocat netemeinicia încheierii recurate, reiterând argumentele expuse în cererea de concretizare depusă și menționând că, instanța de insolvabilitate a încălcat prevederile art. art. 5 alin. (2), (3) și art. 48 alin. (3) ale Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Tot, la 08 februarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 215-217).

În susținerea cererii de recurs a invocat că, instanța de insolvabilitate prin prisma art. 5 alin. (2) al Legii insolvabilității, dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitoare la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

În pofida acestei norme, instanța de judecată neîntemeiat a ajuns la concluzia că cele patru capete de cereri, și anume, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea formării prin separare a bunului imobil, desemnarea expertului pentru elaborarea variantelor de divizare a bunului imobil și obligarea Agenției Relații Funciare și Cadastru să înregistreze în Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate a statului asupra bunului imobil nou format, nu se regăsesc în articolele invocate din Legea insolvabilității și nu sunt de competența instanței de insolvabilitate.

Susține recurentul că, în speță pretenția privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din bunul imobil litigios, ține de masa debitoare, ceea ce implică pe cale de consecință, competența exclusivă a instanței de insolvabilitate.

Astfel, în partea ce ține de celelalte capete de cereri, precizează recurentul că acestea sunt indisolubil legate de recunoașterea dreptului de proprietate a statului asupra unei cote-părți, ce face obiectul litigiului și vizează masa debitoare.

Verificând argumentele recursurilor în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursurile înaintate de ÎS „Centrul Informațional Agricol” și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, împotriva încheierii din 26 ianuarie 2017 urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Conform art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvabilității.

Reglementări similare conțin și prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, potrivit cărora procesul de insolvabilitate se

desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 33¹ CPC, introdus prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, judecătoriile examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 38 alin. (2) CPC expres prevede că acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective.

În scopul aplicării uniforme a normelor de drept procesual ce reglementează competența jurisdicțională, Curtea Supremă de Justiție în punctul 3 al Recomandării nr. 9 privind punerea în aplicare a normelor de procedură civilă a evidențiat, că începând cu 01 decembrie 2012 justițiabilii, dar și instanțele de judecată, vor ține cont de modificarea normelor ce țin de competența jurisdicțională materială, potrivit căreia toate cauzele civile, cu excepția insolvabilității, se vor examina de către judecătorii (art. 331 și art. 429 CPC, în redacția Legii nr. 155 din 05 iulie 2012).

Din materialele pricinii expediate instanței de recurs rezultă că, ÎS „Centrul Informațional Agricol” s-a adresat Curții de Apel Chișinău ca instanță de insolvabilitate cu cerere privind separarea bunului din masa debitoare, iar la 26 ianuarie 2017, ÎS „Centrul Informațional Agricol” a depus cerere suplimentară de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat:

recunoașterea dreptului de proprietate a statului asupra unei cote-părți din bunul imobil cu nr. cadastral 0100302.106.53, formarea prin separare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53;

desemnarea unui expert din cadrul oficiului cadastral teritorial pentru elaborarea variantelor de divizare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53;

separarea bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din masa debitoare a SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău” și

obligarea Agenției Relații Funciare și Cadastru de a înregistra în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a statului asupra bunului imobil nou format, iar dreptul de gestiune după ÎS „Centrul Informațional Agricol” și emiterea încheierii de ridicare a interdicției aplicate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2, aflat în gestiunea economică a ÎS „Centrul Informațional Agricol” (f.d. 180-183)

S-a constatat că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 octombrie 2016 a atras în calitate de intervenient accesoriu de partea ÎS „Centrul Informațional Agricol” - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (f.d. 167-168).

Studiind cererea de chemare în judecată, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 ianuarie 2017, cele 4 capete de cereri, care se conțin în cererea suplimentară de concretizare a cerințelor, cu excepția celei de separare a bunului imobil, le-a restituit în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) și lit. f) CPC, fără examinare, explicându-i ÎS „Centrul Informațional Agricol” dreptul de a depune cererea de chemare în judecată cu cerințele înaintate în instanța de drept comun.

Astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, ÎS „Centru Informațional Agricol”, înaintând o cerere suplimentară de concretizare a cerințelor cu patru capete de cereri distincte, pe lângă cererea de separare a bunului din masa debitoare, nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și incorect a depus cererea de chemare în judecată la Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolabilitate.

În conformitate cu art. 170 alin. (1) lit. b) și f) CPC, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece pricina și dacă cererea a fost depusă în numele persoanei interesate de către o persoană neîmputernicită de a porni și de a susține procesul.

Soluționarea litigiului dintre ÎS „Centru Informațional Agricol” și SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și SA „Avicola Bîcovăț” privind recunoașterea dreptului de proprietate a statului asupra unei cote-părți din bunul imobil cu nr. cadastral 0100302.106.53, formarea prin separare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53; desemnarea unui expert din cadrul oficiului cadastral teritorial pentru elaborarea variantelor de divizare a bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare, din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 0100302.106.53 și obligarea Agenției Relații Funciare și Cadastru de a înregistra în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a statului asupra bunului imobil nou format, iar dreptul de gestiune după ÎS „Centrul Informațional Agricol” și emiterea încheierii de ridicare a interdicției aplicate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor, 2, aflat în gestiunea economică a ÎS „Centrul Informațional Agricol” (f.d. 180-183), cu excepția separării bunului imobil cu suprafața de 168,1 m.p. a clădirii administrative și 39,6 m.p. a încăperilor auxiliare din masa debitoare a SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, nu este de competența Curții de Apel Chișinău, ca instanță de insolabilitate și, deci, cererea de chemare în judecată corect a fost restituită.

Așadar, nu poate fi reținut și se respinge argumentul recurenților cu privire la faptul că, doar instanța de insolabilitate care a intentat procedura de insolabilitate este în drept să examineze prezenta cerere în temeiul art. 5 al Legii insolabilității nr.149 din 29 iunie 2012 și că, cele 4 capete de cereri sunt indisolubil legate de recunoașterea dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din bunul imobil ce face obiectul litigiului și vizează masa debitoare, deoarece art. 5 alin (2) al prezentei legi, prevede expres că, instanța de insolabilitate dispune de

competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvență va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență, justificat a reținut că cele patru capete de cereri nu se regăsesc în articolul menționat, precum și faptul că, litigiul cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și celelalte capete de cerere nu țin de masa debitoare și, corespunzător, nu sunt de competența instanței de insolvență.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, Curtea de Apel Chișinău corect a restituit cererea de chemare în judecată pentru a fi depusă conform competenței, iar argumentele recurențelor din cererile de recurs nu au suport legal, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, adoptată în cadrul procesului de insolvență a Societății pe Acțiuni „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău”, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” a fost restituită.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari